

DOI 10.31651/2524-2660-2018-15-47-51
ORCID 0000-0001-7018-4632

МАСЛЕНІКАВА Святлана Сяргееўна,

дацэнт, кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры рамана-германскай філалогіі,
Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы
e-mail: swetlana-mas@tut.by

УДК 378 : 811.112:811.161.2:811.161.3

**СУПАСТАЎЛЯЛЬНЫ АНАЛІЗ ІМЁНАЎ НЯМЕЦКАГА ПАХОДЖАННЯ
ВА ЎКРАЇНСКАЙ І БЕЛАРУСКАЙ АНТРАПАНІМІЦЫ**

У артыкуле ў алфавітным парадку змяшчаюцца выяўленыя намі ўкраінскія і беларускія імёны нямецкага паходжання разам з іх фанетычнымі, граматычнымі, словаўтваральнымі варыянтамі і жаночымі формамі. Апісваецца іх этымалогія, падаюцца этымоны ў нямецкай ці старажытнаверхнянямецкай мовах.

Ажыццяўляецца спроба супастаўлення імёнаў нямецкага паходжання ва ўкраінскай і беларускай мовах, асабліва частотнасці іх ужывання ў абедзвюх мовах.

Ключавыя словы: антрапаніміка; украінскія імёны; беларускія імён; нямецкае паходжанне; этымо; супастаўленне; частотнасць ужывання.

Пастаноўка праблемы. У грамадстве заўсёды прысутнічае вялікі інтарэс да найменняў людзей, бо бацькі звычайна асэнсавана даюць свайму дзіцяці імя, якім яно будзе карыстацца ўсё жыццё. Да таго ж запазычаныя імёны з прычыны іх шырокага ўжывання часта моцна асімілююцца і даказваюць іх іншамоўнае паходжанне магчыма толькі пры выкарыстанні адпаведных слоўнікаў, даведнікаў.

Супастаўленне антрапанімічных сістэм украінскай і беларускай моў неабходнае для іх больш глыбокага вывучэння, што дазволіць выявіць нацыянальную спецыфіку кожнай з моў. Нашай увазе падпалі ўкраінскія і беларускія імёны нямецкага паходжання. Іх даследаванне ў супастаўляльным плане, менавіта частотнасць іх ужывання, дазволіць выявіць ступень уплыву нямецкай мовы на ўкраінскую і беларускую мовы.

Аналіз апошніх даследаванняў і публікацый. Нягледзячы на вялікую колькасць даследаванняў, прысвечаных уласным імёнам, у тым ліку і нямецкага паходжання, у беларускай мове (М.В. Бірыла, М.Н. Крыўко, Т.М. Суднік, П.У. Сцяцко, А.К. Усціновіч, І.А. Шумская, В.В. Шур, І.Я. Яшкін і інш.) і ўкраінскай мове (Н.П. Дзятківська,

Л.В. Кракалія, С.П. Левченко, Г.П. Півторак, Л.Г. Скрипник, І.Д. Сухомлін, М.Л. Худаш і інш.) няма даследаванняў, дзе разглядаліся ўкраінскія і беларускія імёны нямецкага паходжання ў супастаўляльным аспекце.

Мэта артыкула – выявіць імёны нямецкага паходжання ва ўкраінскай і беларускай антрапаніміцы, прааналізаваць іх этымалогію, а таксама частотнасць іх ужывання ў абедзвюх мовах.

Выклад асноўнага матэрыялу.

Пры зацікаўленасці шэрагу лінгвістаў і грамадства ў цэлым параўнальным вывучэннем розных моў супастаўленне ўкраінскай і беларускай моў дазволіць больш глыбока вывучаць і вызначаць адметныя і агульныя рысы іх антрапанімаў. Сёння бясспрэчным з'яўляецца факт вялікага ўплыву нямецкай мовы на беларускую і ўкраінскую мовы, абумоўленага гістарычнымі асаблівасцямі развіцця Беларусі, Украіны і іх кантакты з Германіяй [1; 2]. Гэта не магло не знайсці адлюстравання ва ўкраінскай і беларускай антрапаніміцы.

Супастаўляльна-тыпалагічнае даследаванне прозвішчаў у беларускай і ўкраінскай мовах ажыццявіў М.В. Бірыла [3], але імёны нямецкага паходжання ў абедзвюх мовах з пункту гледжання частотнасці іх ужывання і этымалогіі не разглядаліся.

Матэрыялам нашага даследавання паслужылі факты з аўтарытэтных даведнікаў беларускіх і ўкраінскіх уласных імёнаў [4, с. 54; 6]. Метадам суцэльнай выбаркі выяўлены асабовыя імёны з паметамі *ням.* (нямецкая мова), *ст.-в.-ням.* (старажытнаверхнянямецкі перыяд развіцця нямецкай мовы). Пры адсутнасці нямецкіх этымонаў у сучаснай нямецкай мове іх адпаведнікі адлюстроўваюцца ў старажытнаверхнянямецкім перыядзе

развіцця нямецкай мовы, нямецкія значэнні якіх зафіксаваны ў “Старажытнаверхнянямецкім слоўніку” пад рэд. Г. Кёблера [7] ці ў этымалагічным слоўніку нямецкай мовы выдавецтва “Duden” [8].

Выяўленыя беларускія праваслаўныя і каталіцкія імёны нямецкага паходжання – разам з іх фанетычнымі, граматычнымі, словаўтваральнымі варыянтамі, а таксама жаночымі формамі падрабязна апісаны намі [9]. Большасць прааналізаваных імёнаў маюць месца і ва ўкраінскай антрапаніміцы, але з нязначнымі адрозненнямі ў фанетычных, граматычных і словаўтваральных іх варыянтах:

Аделіна (*Аделя, Адель, Ада, Деля, Ліна*) < ст.-в.-ням. *adel* ‘шляхецкі, дваранскі’, ням. *edel* ‘высакародны’;

Адольф (*Адолько, Долько*) < ст.-в.-ням. *adel* ‘шляхецкі, дваранскі’, ням. *edel* ‘высакародны’ + ням. *Wolf, t* ‘воўк’;

Альбэрт (*Берт, Бертик*); *Альберціна* (*Альберцінонька, Альберціночка, Альберцінка, Аля, Тіна*) < ст.-в.-ням. *adel* ‘шляхецкі, дваранскі’, ням. *edel* ‘высакародны’ + ст.-в.-ням. *beraht* ‘светлы, бліскучы, выдатны’;

Арнольд; *Арнольда* < ст.-в.-ням. *arn, aro* ‘арол’, ням. *Adler, t* ‘тс’ + ст.-в.-ням. *waltan* ‘панавец’, ням *walten* ‘панавец, кіраваць’;

Бернард (*Бернардик, Бенек*) < ням. *Bär, t* ‘мядзведзь’+ ням. *hart* ‘цвёрды, моцны, жорсткі, суровы’;

Генріх (*Гена, Генік, Гарік*) < ням. *Heim, n* ‘дом, котлішча, прыстанішча’ + ст.-в.-ням. *nīhi* ‘уладар, панаванне, улада’, суч. ням. *Reich, n* ‘дзяржава, імперыя’;

Гертруда (*Герта, Гера, Грета, Труда*) < ст.-в.-ням. *gēr* ‘кап’ё’ + ст.-в.-ням. *trūt* ‘добра знаёмы, дасведчаны’;

Карл (*Карло*); *Караліна* (*Каралінка, Кароля, Каролька, Карольця, Каля, Ліна*) < ст.-в.-ням. *karl* ‘мужчына, муж’, ням. *Kerl, t* ‘хлопец, хлапец; суб’ект, тып’;

Конрад < ст.-в.-ням. *kuono* ‘смелы, адважны’, ням. *kūhn* ‘тс’ + ням. *Rat, t* ‘савет’;

Леонард; *Леонарда* (*Лена, Лера*) < ст.-в.-ням. *leo* ‘леў’ + ням. *hart* ‘цвёрды, моцны, жорсткі, суровы’;

Леопольд < ст.-в.-ням. *liut* ‘людзі, народ, люд’ + ст.-в.-ням. *hold* ‘прыхільны, адданы’;

Людвіг; *Людвіга* (*Людвіся, Людвіська, Віся, Віська*) < ст.-в.-ням. *hlūt* ‘славуцы, выдатны, знакаміты’ + ст.-в.-ням. *wīg* ‘барацьба, змаганне, бітва’;

Мальвіна (*Мальва, Мальвінка, Мальвіночка, Мальвінонька, Мальвонька, Мальвочка, Мальвуна, Мальвуся, Маля*) < ст.-в.-ням. *māl* ‘суд’ + ст.-в.-ням. *wini* ‘сябар’;

Раймонд; *Раймонда* (*Рая*) < ням. *Rat, t* ‘савет’ + ням. *Munt, f* ‘ апека, абарона, ахова’;

Раланд (*Ролан*) < ст.-в.-ням. *ruot* ‘слава’, ням. *Ruht, t* ‘тс’ + ням. *Land, n* ‘краіна, край’;

Роберт (*Робертик*) < ст.-в.-ням. *ruot* ‘слава’, ням. *Ruht, t* ‘тс’ + ст.-в.-ням. *beraht* ‘светлы, бліскучы, выдатны’;

Рудольф (*Рудик*) < ст.-в.-ням. *ruot* ‘слава’, ням. *Ruht, t* ‘тс’ + ням. *Wolf, t* ‘воўк’;

Сігізмунд < ням. *Sieg, t* ‘перамога’ + ням. *Munt, f* ‘ апека, абарона, ахова’;

Франко; *Франка* (*Франя, Франенька, Франечка*) < ст.-в.-ням. *frank, franko* ‘вольны, вольнанароджаны’;

Фрідрых (*Фред*) < ням. *Friede, t* ‘мір, спакой, згода’ + ням. *Recke, t* ‘волат, асілак’.

У ходзе даследавання былі выяўлены наступныя ўкраінскія імёны нямецкага паходжання, якія ў беларускай антрапаніміцы былі памечаныя як запазычаныя:

англійскай мовы: *Эдуард* (*Эдвард, Эдзюк, Эдзюшка*) (ва ўкраінскай мове *Едуард* (*Едвард, Едик*) < ст.-в.-ням. *ēht* ‘уласнасць’ + ст.-в.-ням. *wart* ‘вартаўнік’, ням *Wärter, t* ‘тс’);

арабскай ці іспанскай моў: *Эльвіра* (ва ўкраінскай мове *Эльвіра* (*Ельвіронька, Ельвірочка, Ельвірка, Ельвіся, Ела, Еля*) < ст.-в.-ням. *al* ‘увесь’ + ст.-в.-ням. *war* ‘абарона’, ням *Wehr, f* ‘тс’);

германскіх моў: *Эма*, скарочаны варыянт ад імёнаў *Ermgard, Ermen, Hild, Irmgard, Ermgard* (ва ўкраінскай мове *Емма* (*Ема, Емонька, Емочка*) < ням. *Arm, t* ‘рука’ + ням. *hart* ‘цвёрды, моцны, жорсткі, суровы’; *Эрнст*; *Эрна* (ва ўкраінскай мове *Ернст* (*Ернест*); *Ерна* < ст.-в.-ням. *ernust* ‘сур’ёзнасць’, ням *Ernst, t* ‘тс’); *Мацільда* (ва ўкраінскай мове

Матильда (*Матильдонька, Матильдочка*) < ням. *Macht, f* 'сіла, магутнасць, моц, уплыў, улада' + ст.-в.-ням. *hiltia* 'барацьба, змаганне, бітва'); *Ядвіга* (*Ядзя*) (ва ўкраінскай мове *Ядвіга* (*Ядзя, Ядвіся, Ягуся, Віся, Віська*) < ст.-в.-ням. *hadu* 'барацьба' + ст.-в.-ням. *wig* 'барацьба, змаганне, бітва');

грэчаскай мовы: *Элеанора* (*Ленора, Леанора, Нора*) (ва ўкраінскай мове *Елеанора* (*Леанора, Елла, Еллонька, Еллочка, Ела, Еля*) ад ням. *Eleonora, Elenore, Leonore*);

грэчаскай ці яўрэйскай моў: *Магдалена* (*Магдаліна, Магда, Магдзя*) (ва ўкраінскай мове *Магдаліна* (*Магдалена, Магда, Магдонька, Магдочка, Магдуня, Магдуся, Магдаленка, Лена*) з ням. *Magdalena, Magda*);

кельцкай мовы: *Ізольда* (ва ўкраінскай мове *Ізольда* (*Ізольдонька, Ізольдочка, Іза, Зольда, Золя*) ад ням. *Isolde* < ст.-в.-ням. *isan* 'жалеза, меч', ням. *Eisen, n* 'тс' + ст.-в.-ням. *hiltia* 'барацьба, змаганне, бітва');

лацінскай мовы: *Эміль; Эмілія* (*Амілья, Мелья*) (ва ўкраінскай мове *Еміль; Емілія* (*Еміла, Ема, Міла, Мілонька, Мілочка, Міля, Мілька, Мільця*) ад рымскага ўласнага імя *Aemilius*);

персідскай мовы: *Аліна* памянш. ад імя *Адэліна* (*Аліда*) (ва ўкраінскай мове *Аліна* (*Алінка, Алінонька, Аліночка, Ала, Аля, Ліна*) ад ням. *Alina* (*Aline*), мажліва ўзнікла як памянш. ад імёнаў *Ангеліна* (*Аделіна*));

яўрэйскай мовы: *Эльза* (*Эльжбэта, Лізавета, Лізавэта, Лісавета, Лісавэта, Лісаветка, Ліса*) (ва ўкраінскай мове *Ельза* (*Элізавета, Ельзонька, Ельзочка*) ад ням. *Else*, скарачаны варыянт ад імя *Elisabeth*).

Імёны, якія абазначаны ў беларускім даведніку як нямецкія, ва ўкраінскай антрапаніміцы маюць паходжанне –

лацінскае: *Альбін; Альбіна* (*Альбінонька, Альбіночка, Альбінка, Аля*) (у беларускай мове *Альбін; Альбіна* (*Альвіна*) < ст.-в.-ням. *adel* 'шляхецкі, дваранскі', ням. *edel* 'высакародны' + ням. *Wolf, m* 'воўк');

скандынаўскае: *Гліб* (*Гльбо, Глібонько, Глібочко, Глібцо*) (у беларускай мове *Глеб* (*Глебка, Глябо, Глебкі*) < ням. *Laib, m* 'бохан (хлеба)');

французскае: *Аделаіда* (*Аделя, Адель, Ада, Адя, Деля, Іда*) ад ням. *Adelheid* (у беларускай мове *Адэляіда* (*Адэлаіда, Аліда*) < ст.-в.-ням. *adel* 'шляхецкі, дваранскі', ням. *edel* 'высакародны' + ст.-в.-ням. *heit* 'асоба, постаць').

Як паказвае наша даследаванне, існуюць украінскія імёны нямецкага паходжання, якіх увогуле няма ў разгледжаным беларускім даведніку. На жаль, украінскі слоўнік не падае нямецкіх этымонаў да жаночых формаў і таму даказаць іх нямецкае паходжанне не атрымалася, бо разгледжаныя намі крыніцы сведчаць аб іх лацінскім ці грэчаскім паходжанні:

Альвін; Альвіна (*Альвінонька, Альвіночка, Альвінка, Аля, Ельвіна, Ельвінонька, Ельвіночка, Ельвінка, Ела, Еля, Ліна*) < ст.-в.-ням. *adel* 'шляхецкі, дваранскі', ням. *edel* 'высакародны' + ст.-в.-ням. *wini* 'сябар';

Берта (*Бертонька, Берточка, Бертуся, Бетя*) < ст.-в.-ням. *beraht* 'светлы, бліскучы, выдатны';

Інеса (*Іна*) ад ням. *Ines*;

Іоаланта (*Лана*) ад ням. *Iolante* < ст.-в.-ням. *io* 'заўсёды' + ст.-в.-ням. *lant* 'краіна', ням. *Land* 'тс';

Ірма ад ням. *Irma*;

Конрад < ст.-в.-ням. *kuono* 'смелы, адважны', ням. *kühn* 'тс' + ням. *Rat, m* 'савет'; у беларускай антрапаніміцы ёсць *Кандрат* (*Кондрат, Кандрацій, Кандраш*) < ст.-в.-ням. *kuono* 'смелы, адважны', ням. *kühn* 'тс' + ням. *Rat, m* 'савет';

Леакадія (*Ліка, Лёка*) ад ням. *Leokadia*;

Ліліана (*Ліліяна, Ліліанка, Ліліянка, Ліана, Ліанка, Ліля, Лілянка, Ліна, Ляна, Ляня, Аня, Яна*) ад ням. *Liliana, Juliane*;

Рейнгольд (*Рена*) < ст.-в.-ням. *rachin* 'прысуд, прыгавор' + ст.-в.-ням. *waltan* 'панаваць', ням. *walten* 'панаваць, кіраваць'.

Наступныя імёны нямецкага паходжання не зафіксаваны ва ўкраінскай антрапаніміцы:

Алаіз (*Алёйза, Альдзісь*); *Алаіза* < ням. *weise* 'мудры';

Альфонс (*Альфук*); *Альфонса* (*Альфансіна*) < ст.-в.-ням. *adel* 'шляхецкі, дваранскі', суч. ням. *edel* 'высакародны' + ст.-в.-ням. *funs* 'татовы, паслухмяны, напружаны';

Ансельм < ням. *Helm*, *m* 'шалом, каска';

Бруна (Брунон) < ням. *braun* 'карычневы, буры, смуглявы, кары';

Б'яртольд < ст.-в.-ням. *beraht* 'светлы, бліскучы, выдатны' + ст.-в.-ням. *waltan* 'панаваць', ням *walten* 'панаваць, кіраваць';

Вальдэмар < ст.-в.-ням. *waltan* 'панаваць', ням *walten* 'панаваць, кіраваць' + ст.-в.-ням. *māri* 'знаёмы, вядомы';

Вальтэр < ст.-в.-ням. *waltan* 'панаваць', ням *walten* 'панаваць, кіраваць' + ст.-в.-ням. *hēro* 'пан, спадар', ням *Herr*, *m* 'тс';

Вільгельм; Вільгельма (Вільгельміна) < ст.-в.-ням. *willo* 'воля', ням. *Wille*, *m* 'тс' + ням. *Helm*, *m* 'шалом, каска';

Готард < ням. *Gott*, *m* 'Бог'+ ням. *hart* 'цвёрды, моцны, жорсткі, суровы';

Гэральд (Геральд, Гаральд) < ст.-в.-ням. *gēr* 'кап'е' + ст.-в.-ням. *waltan* 'панаваць', ням *walten* 'панаваць, кіраваць';

Зіхфрыд (Зігфрыд, Зыфрук) < ням. *Sieg*, *m* 'перамога' + ням. *Friede*, *m* 'мір, спакой, згода';

Гльдзефонс < ст.-в.-ням. *hiltia* 'барацьба, змаганне, бітва' + ст.-в.-ням. *funs* 'гатовы, паслухмяны, напружаны';

Клацільда < ст.-в.-ням. *hlūt* 'славуты, выдатны, знакаміты' + ст.-в.-ням. *hiltia* 'барацьба, змаганне, бітва';

Мэдард (Мядарт) < ням. *Macht*, *f* 'сіла, магутнасць, моц, уплыў, улада' + ням. *hart* 'цвёрды, моцны, жорсткі, суровы';

Норбэрт (Норберт); Норбэрта (Норберта) < ням. *Nord*, *m* 'поўнач' + ст.-в.-ням. *beraht* 'светлы, бліскучы, выдатны';

Рамуальд; Рамуальда < ст.-в.-ням. *ruot* 'слава', ням. *Ruht*, *m* 'тс' + ст.-в.-ням. *waltan* 'панаваць', ням *walten* 'панаваць, кіраваць';

Рамуль < ст.-в.-ням. *ruot* 'слава', ням. *Ruht*, *m* 'тс';

Рурык < ст.-в.-ням. *ruot* 'слава', ням. *Ruht*, *m* 'тс' + ням. *Recke*, *m* 'волат, асілак';

Рыхард (Рышко, Рычард) < ням. *Recke*, *m* 'волат, асілак' + ням. *hart* 'цвёрды, моцны, жорсткі, суровы';

Эвальд < ст.-в.-ням. *ēwa* 'права, закон' + ст.-в.-ням. *waltan* 'панаваць', ням *walten* 'панаваць, кіраваць'.

Высновы і перспектывы далейшых даследаванняў.

Такім чынам, ва ўкраінскай антрапаніміцы выяўлена 20 імёнаў нямецкага паходжання, якія ў беларускай мове маюць такую ж этымалогію і нязначна адрозніваюцца ад сваіх беларускіх адапаведнікаў толькі фанетычнымі, граматычнымі, словаўтваральнымі варыянтамі і жаночымі формамі.

У ходзе даследавання былі выяўлены разыходжанні ў этымалагічных звестках наконт прааналізаваных імёнаў. Так 12 украінскіх імёнаў нямецкага паходжання ў беларускім даведніку пазначаны як запазычаны з англійскай, арабскай ці іспанскай, германскіх, грэчаскай, кельцкай, лацінскай, персідскай, яўрэйскай моў. Нямецкае паходжанне, як паказана ў беларускім даведніку, не маюць тры ўкраінскія імёны і падаюцца як запазычаны з лацінскай, скандынаўскіх, французскай моў. Гэтыя супярэчнасці тлумачацца адсутнасцю адзінай думкі наконт паходжання прааналізаваных імёнаў і дазваляць больш глыбока даследаваць іх этымалогію. Дзевяць украінскіх імёнаў нямецкага паходжання ўвогуле не адлюстраваны ў беларускай антрапаніміцы, а 20 беларускіх імёнаў нямецкага паходжання не зафіксаваны ў разгледжаным украінскім слоўніку. Гэта выклікае патрэбнасць ажыццявіць далейшае, больш глыбокае даследаванне ўкраінскіх і беларускіх асабовых імёнаў, а таксама ўнесці ўдакладненні ў слоўнікі-даведнікі ўласных імёнаў.

Прааналізаваны матэрыял сведчыць, што ва ўкраінскай і беларускай антрапанімічных сістэмах знайшлі адлюстраванне практычна тыя ж імёны нямецкага паходжання, з нязначнымі адрозненнямі ў фанетычных, граматычных, словаўтваральных варыянтах, жаночых формах. Такая варыянтнасць тлумачыцца розным уплывам нямецкай на ўкраінскую і беларускую мовы, а таксама неаднолькавай ступенню іх асіміляцыі.

З-за актыўнага ўжывання запазычаных імёнаў (у абедзвюх мовах) яны часта моцна асіміляваны, і даказаць іх нямецкае паходжанне вельмі цяжка, што робіць этымалагічныя даследаванні неабходным.

Спис бібліографічних спасылак

1. Станкевіч А.А. Мова і грамадства: міжмоўныя кантакты і лексічнае ўзаемадзеянне ў беларускіх народных гаворках. Мінск : РІВШ, 2012. 220 с.
2. Муромцева О.Г., Скачкова В.В. Українсько-німецькі мовні контакти. Українська мова. Енциклопедія. Київ: Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2004. С. 682–683.
3. Бірыла М.В. Беларускія антрапанімічныя назвы ў іх адносінах да антрапанімічных назваў іншых славянскіх моў (рускай, украінскай, польскай). Мінск: Выд-ва АН БССР, 1963. – 58 с.
4. Яшкін І.Я. Слоўнік беларускіх імёнаў. Мінск: Адукацыя і выхаванне, 2009. 136 с.
5. Усціновіч А.К. Слоўнік асабовых уласных імён / Навук. рэд. А.А. Лукашанец. Мінск: Літаратура і мастацтва, 2011. 240 с.
6. Скрипник Л.Г., Дзятківська Н.П. Власні імена людзей: словнік-довіднік / За ред. В.М. Русанівського. Київ: Наукова думка, 2005. 136 с.
7. Köbler G. Althochdeutsches Wörterbuch. 2014. 6. Aufl. [Электронны рэсурс]. Рэжым доступу: <http://www.koeblergerhard.de/ahdwbhin.html>. – Дата доступу: 03.04.2018.
8. Der Duden in zwölf Bänden. Das Herkunftswörterbuch. Band 7. Herausgegeben von der Dudenredaktion. Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich: Dudenverlag, 2006. 960 S.
9. Масленікава С.С. Імёны нямецкага паходжання ў сучаснай беларускай антрапаніміцы. *Роднае слова*. 2017. № 11. С. 42–43
1. Stankevich, A.A. (2012). Language and society: language contact and lexical interaction in the Belarusian folk dialects. Minsk: National Institute of higher education. 220 p. (in Bel.)
2. Muromtseva, A.G., Skachkova, V.V. (2004). Ukrainian-German language contacts. *Russian language. Encyclopedia*. Kyiv: Ukrainian encyclopedia them. M.P. Bazhana. 682–683 (in Ukr.)
3. Biryła, M.V. (1963). Belarusian anthroponymical names in their relationship to anthroponymical names of other Slavic languages (Russian, Ukrainian, Polish). Minsk: Publishing House of the BSSR. 58 p. (in Bel.)
4. Yashkin, I.Y. (2009). Dictionary of Belarusian names. Minsk: Education and upbringing. 136 p. (in Bel.)
5. Ustinovich, A.K. (2011). Dictionary of personal proper names. In A.A. Lukashanets (Scientific ed.). Minsk: Literature and art. 240 p. (in Bel.)
6. Skripnik, L.G., Dzyatkivska, N.P. (2005). Proper names of people: dictionary-reference. In V.M. Rusanivsky (Ed.). Kyiv: Naukova Dumka. 136 p. (in Ukr.)
7. Köbler, G. (2014). Old High German Dictionary. 6 Edition. Retrieved from: <http://www.koeblergerhard.de/ahdwbhin.html> (in Germ.)
8. The Duden in twelve volumes (2006). The Source Dictionary. Vol. 7. Edited by the Publishing House of Duden. Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich: Duden. 960 p. (in Germ.)
9. Maslennikowa, S.S. (2017). The Names of German origin in modern Belarusian anthroponymy. *Native word*. 11. 42–43 (in Bel.)

References

MASLENNIKOWA Swetlana,

Assistant Professor, Ph.D., Assistant Professor of Romano-Germanic Philology Department,
Yanka Kupala State University of Grodno, Belarus
e-mail: swetlana-mas@tut.by

CONTRASTIVE ANALYSIS OF NAMES OF GERMAN ORIGIN IN THE UKRAINIAN AND BELARUSIAN ANTHROPNOMY

Abstract. *Introduction.* In society there is always a great interest in the people's names, because parents usually give their child a meaningful name, which it will use all his life. Our attention was subjected to Ukrainian and Belarusian names of German origin. The comparative study of them in terms of frequency of their use, will reveal the degree of influence of the German language on the Ukrainian and Belarusian languages.

Purpose. To reveal the names of German origin in the Ukrainian and Belarusian anthroponomy, to analyze their etymology, as well as the frequency of their use in both languages.

Results. The article in alphabetical order is placed we discovered the Ukrainian and Belarusian names of German origin together with their phonetic, grammatical, derivational and the female forms. Their etymology is described, the etymons are served in German or Old High German languages. An attempt is made to compare the names of German origin in Ukrainian and Belarusian languages, especially the frequency of their use in both languages.

Originality. Despite the large number of studies on the proper names, including the names of German

origin, in Belarusian and Ukrainian languages, German names are investigated in both anthroponymical systems in a comparative aspect for the first time.

Conclusions. Analyzed material shows that in the Ukrainian and Belarusian anthroponymical systems are reflected almost the same names of German origin, with minor differences in phonetic, grammatical, derivational variants, the female forms. This variation is due to the different influence of German on the Ukrainian and Belarusian languages, as well as the different degree of assimilation.

Prospects for further research. Because of the active use of borrowed names (in both languages), they are often strongly assimilated, and to prove their German origin is very difficult, which makes etymological studies necessary.

Keywords: *anthroponomy; the Ukrainian names; the Belarusian names; German origin; etymon; comparison; the frequency of use.*

Атрыманы рэдакцыяй 2018/08/28
Прынята да публікацыі 2018/09/09